

Berkarar döwletiniň täze eýýamy döwründe hormatly Prezidentimiziň taýsyz tagallasy bilen durmuşyň ähli ulgamlaryny gursap alan özgertmeleriň çäklerinde ykdysadyýetiň hususy bölegini goldamak işleri ileri tutulýan ugurlaryň hataryna çykarylady. Ýurdumyzyň ykdysady ösüşini durnuklylaşdyrmakda telekeçilik işjeňliginiň möhüm ähmiýeti bardyr. Ol önümçiligi çäge dolandyrmaga, täze tehnologiýalary we ylmyň iň täze gazananlaryny önümçilige tiz ornaşdyrmaga mümkinçilik berýär.

Türkmenistanda telekeçilige, aýratyn hem, hususy telekeçilige döwlet tarapyndan goldaw bermek işleri ulgamlaryň häsiýete eýedir. Bulara ýurdumyzda telekeçiligi goldamak boýunça kabul edilýän döwlet maksatnamalary we telekeçiligiň döwlet goldawyny düzgünleşdirýän kadalaşdyryjy hukuk namalary aýdyň şaýatlyk edýär. Islendik döwletiň ykdysadyýetiniň şol ýurtdaky telekeçilik düzümleriniň işiniň netijeliligine bagly bolup durýandygy jedelsizdir. Bazar gatnaşyklary şertlerinde biziň jemgyýetimiziň önünde köpsanly çylşyrymly meseleler ýüze çykýar we olaryň arasynda telekeçilik işi iň möhüm orunlaryň birini eýeleýär.

Häzirki zaman ykdysady edebiýatlarynda, şeýle hem kanunçylyk namalarynda «telekeçilik» adalgasynyň mazmunyna kesgitleme birmeňzeş berilmeýär. Munuň şeýle bolmagy köp ýagdaýlarda telekeçilik düşüňjesiniň mazmunyny üýtgedýär. Häzirki wagtda telekeçilik adalgasyna dürli nukdaýnazardan se-redilýär. Oňa hojalygy ýöretmegiň usuly hökmünde, bazar şertlerinde işi guramak we amala aşyrmak, şeýle hem bazar subýektleriniň özara gatnaşygy hökmünde garaýarlar. Telekeçilik ykdysady işjeňligiň aýratyn bir görnüşü hökmünde çykyş etmek bilen, onuň başlangyç tapgyry, adatça, diňe pikir bilen baglanyşykly bolýar. Pikir ýörediş işiniň netijesi bolsa soňra maddy görnüşe geçýär.

Hyzmatdaşlygyň esasy ugurlary bolup önümçilik, söwda we maliýe gatnaşyklary çykyş edýär. Önümçilik gatnaşyklarynyň çäginde hyzmatdaşlygyň, esasan, bilelikdäki we gatyşyk kärhanalary döretmek, emlägi lizinge bermek, taslamalary maliýeleşdirmek, şertnama esasynda dolandyrmak, potratlaryň hyzmatdaşlyk ýaly görnüşleri ulanylýar.

Türkmenistanda soňky ýyllarda amala aşyrylýan özgertmelerde telekeçiligi we hususy işewürligi ösdürmekde kiçi we orta telekeçilik ykdysadyýetiň subýekti hökmünde hereket edýär. Şu ýyllarda telekeçilik bölegi üçin möhüm döwür kemala geldi. Kiçi we orta işewürligi düzgünleşdirýän kadalaşdyryjy-hukuk binýady döredildi, ony goldamak boýunça döwlet syýasatynyň käbir düzgünleri takyklandy, döwlet goldawynyň mehanizmleri işlenip taýýarlanylady, olary amala aşyrmak üçin düzümler döredildi.

Ogulnur AKYÝEWA
Sakarçäge etrabynyň
G.Gurbanow adyndaky 17-nji orta

mekdebiniň mugallymy